

Viden om domfældte udviklingshæmmede

– en beretning om NDU i 2006

- Vidensopsamling og -formidling
- Kvalitets- og metodeudvikling
- Straffeloven og serviceloven

Forord

Hvor 2005 handlede om at kickstarte det landsdækkende Netværk vedrørende Domfældte Udviklingshæmmede (NDU), har 2006 drejet sig om at konsolidere og videreudvikle netværket.

Vores mål har været at skabe resultater til gavn for de fagpersoner, der arbejder med sigtede eller domfældte udviklingshæmmede.

Herom beretter vi i denne publikation, hvor der er fokus på:

- Vidensopsamling og -formidling
- Dokumentation og kvalitets- og metodeudvikling
- Fokus på gråzonefeltet mellem straffeloven og serviceloven

NDU overgår pr. 1. januar 2007 til Region Midtjylland som led i opgave- og strukturreformen. Netværket skal herefter løse opgaver for VISO, som vi for nylig har indgået kontrakt med.

Vi ønsker læserne god fornøjelse.

Elisabeth Bakkensen, Ringkøbing Amt/Region Midtjylland

Dorrit Brandt, Københavns Amt/Region Hovedstaden

Anna Lise Bredahl, Vejle Amt/Region Syddanmark

Anders Christensen, Fyns Amt/Region Syddanmark

Poul Erik Hansen, Sønderjyllands Amt/Region Syddanmark

Merete Schrøder, Storstrøms Amt/Region Sjælland

*Lise Udsen, Anne Kamille Klausen og Lars Sandberg,
NDU's sekretariat, Århus Amt/Region Midtjylland*

*NDU's videnssteam.
Fra venstre Anders Christensen,
Anna Lise Bredahl, Dorrit Brandt,
Merete Schrøder, Elisabeth
Bakkensen, Lars Sandberg
og Poul Erik Hansen*

1. NDU's historie

NDU blev etableret 1. januar 2004 af amterne og Frederiksberg og Københavns kommuner.

Formålet var at skabe et landsdækkende netværk, der kunne sikre en udvikling og formidling af højt specialiseret viden og praksiserfaringer på et komplekst og økonomisk ressourcekrævende område: Det er reguleret af flere love og regler, som har svært ved at nå hinan-

den på en hensigtsmæssig måde, problematikkerne er massive og mangfoldige, indsatsen fordrer forskellige former for specialviden, og fejler den, kan det få alvorlige konsekvenser: ny kriminalitet.

Sekretariatet blev placeret i Ringkøbing Amt, men overgik i 2005 til Århus Amt.

Sammen med NDU's tværfaglige vidensteam har sekretariatet

den udfarende og koordinerende rolle i forhold til løsningen af de opgaver, som er fastlagt i kommissoriet og arbejdsgrundlaget for NDU.

I begyndelsen af november 2006 flyttede sekretariatet fra Landsbyen Sølund til Engtoften 5 i Viby J.

2. Opgaver

NDU's vidensteam og sekretariat har i 2006 koncentreret sine kræfter om:

- Vidensopsamling og -formidling
- Dokumentation og kvalitets- og metodeudvikling
- Fokus på gråzonefeltet mellem straffeloven og serviceloven

2.1. Vidensopsamling og -formidling

Nyhedsbreve, årsberetning og nyhedsmails

Sekretariatet har lavet en række interviews og fokusgruppintervjuer for at indsamle gode praksiserfaringer og viden om indsatsen i forhold til særlige problemstillinger, jf. oversigten øverst side 4.

Deltagerne på NDU's efteruddannelse

Denne viden præsenteres i artikler i *NDU-nyt*. Knap halvdelen af de nævnte interviews er indtil

videre blevet bragt som artikler i dette nyhedsbrev.

I september 2006 udsendte

Interview med hvem?	Om hvad?
Nørholm Kollegiet, Ringkøbing Amt	Servicelov contra straffelov
Psykolog Mette Jacobsen, Middelfart	Kommunikation med udviklingshæmmede
Konsulent Bent Møller Hansen, Vejle Amt	Afhøring
Dommer Jørgen Rønnow, Århus	Afhøring
Statsadvokat Peter Brøndt Jørgensen, Viborg	Statsadvokatens rolle
Kriminalinspektør Ole Madsen, Horsens Politi	Politiets afhøring mv.
Forsvarsadvokat Jesper Brøting, Horsens	Forsvarets funktion mv.
Anklager Lise Frederiksen, Århus Politi	Anklagerens rolle
Afhører Gitte Christensen, Århus Politi	Politiets afhøring
Jurist Anne Marie Thyrring, Århus Amt	Samrådet og retsinstanserne
To domfældte	Afhøring mv.
Fuglekær Udviklingscenter, Vejle Amt	Dilemmaer i forbindelse med politianmeldelser
Åbrinken, Århus Amt	Behandling i forhold til psykosociale problemer
Hammer Bakker, Nordjyllands Amt	Behandlingsforløbene
Nørholm Kollegiet, Ringkøbing Amt	Behandlingsture
Østruplund, Fyns Amt	Seksuelle afvigere
Sexolog Thomas Hammerbrink, Køge Kommune	Psykopati mv.
Østruplund, Fyns Amt	Etikken og menneskesyn
Kofoedsminde, Storstrøms Amt	Behandlingsarbejdet
Samrådet i Århus Amt	Samrådets rolle
Psykolog Tove Svendsen, Århus Amt	Samtalerterapi
Pædagogisk konsulent Kimmie Falk, Marslev	Udviklingshæmmede og ADHD
NDU's vidensteam	Det kriminalpræventive tilsyn
Grønnebæk, Sønderjyllands Amt	Udslusning
Psykiater Jens Lund, Nordjyllands Amt	Retslægerådets rolle

sekretariatet sit seneste nyhedsbrev på 32 sider.

Sexolog Thomas Hammerbrink

Publikationen *Viden om domfældte udviklingshæmmede – en beretning om NDU i 2005* blev udsendt i april 2006.

Sekretariatet udsender løbende nyhedsmails til relevante interessenter på handicapområdet.

Efteruddannelse og temadage
Sekretariatet har tilrettelagt et modulopbygget efteruddannelsesforløb for 35 pædagoger fra hele landet. Det blev indledt i efteråret 2006 og slutter i foråret 2007.

Modulerne omhandler kommunikationsmetoder, misbrugsproblematikker, seksuelle kræ-

kelser, personlighedsforstyrrelser og gråzoneproblemer i feltet mellem service- og straffeloven.

Sekretariatet er gået i gang med at planlægge den næste kursusrække og et antal temadage bl.a. med fokus på samrådsfunktionerne og det kriminalpræventive tilsyn, hvor kommunerne fremover får en anderledes central placering i den nye myndighedsstruktur.

Sekretariatet afholdt i maj 2006 en temadag på Sølund for knap 60 samrådsmedlemmer. De skulle fastlægge et kommissorium for et vidensnetværk, hvor man skal udveksle viden og erfa-

Miljøterapeut Thor Anders Aase, Trondheim, holder oplæg

ringer i forhold til samrådsfunktionerne. Kommissoriet kan ses i sin fulde ordlyd i bilag 1.

Det forventes, at Region Midtjylland, NDU og VISO i 2007 vil drøfte, hvordan og under hvilke forudsætninger vidensnetværket skal betjenes.

Sekretariatet arrangerede den 28. november 2006 en temadag om en ny norsk særforanstaltning, der hedder 'tvungen omsorg'. Knap 50 personer fra bo- og beskæftigelsestilbuddene, forvaltningerne, statsadvokaturen, Socialministeriet og Det Centrale Handicapråd tilmeldte sig.

Hjemmesiden

Hjemmesiden – www.ndu.dk – er efterhånden fyldt op med mange relevante informationer og ajourføres løbende. Den er af samme grund velbesøgt: 1.200 – 1.400 hits hver måned.

Skandinavisk netværk

Sekretariatet tog i efteråret 2005 tilløb til etableringen af et skandinavisk netværk, men det blev sat i bero. NDU har efterhånden fået flere kontakter i navnlig Norge og Sverige, og etableringen af netværket skal drøftes med VISO i 2007.

Konferencer, temadage og seminarer

Som led i NDU's vidensopsamling og netværkspleje deltager sekretariatet løbende på forskellige konferencer, temadage, seminarer o.l.

Artikler

Sekretariatet har blandt andet skrevet en artikel om netværket i *ViPU-viden*, der udgives af Oligofreni-klinikken under Psykiatrien i Århus Amt.

Tilbudsoversigt

Sekretariatet udarbejder hvert år

en oversigt over tilbuddene på området, som bruges bl.a. af de amtslige socialkonsulenter. Tilbudsoversigten kan ses på www.ndu.dk.

Vidensportal

Sekretariatet og NDU's videnssteam har brugt en del kræfter på at lave en udryknings-tjeneste, der kan bistå bo- og beskæftigelsestilbuddene, når de står med et problem, de af forskellige grunde ikke selv kan løse. Dette er dog blevet skrinlagt og i stedet arbejder sekretariatet på at opbygge en vidensportal bestående af de særlige videnshavere, som løbende hjælper bo- og beskæftigelsestilbuddene. Det har imidlertid vist sig at være vanskeligt, hvilket måske skal ses i sammenhæng med overgangen til den nye kommunale struktur og VISO's rolle heri.

Samråds- og tilsynsfunktionerne

Der har gennem det meste af 2006 hersket usikkerhed om placeringen og tilrettelæggelsen af samrådsfunktionerne og det kriminalpræventive tilsyn efter 1. januar 2007. Sekretariatet har derfor skrevet flere notater om problemerne, holdt oplæg for kommuner, svaret på mange henvendelser fra amter og kommuner, LEV, Det Centrale Handicapråd m.fl.

Besvarelse af henvendelser

Sekretariatet får løbende spørgsmål fra amter, Danske Regioner, kommuner, bo- og beskæftigelsestilbud, handicaporganisationer, retspsykiatrien, journalister

m.fl. om forhold, der vedrører domfældte eller sigtede udviklingshæmmede.

2.2. Dokumentation og kvalitets- og metodeudvikling

Standarder

NDU og Danske Regioner udgav i september 2006 pjecen *Kvalitet og retssikkerhed i arbejdet med domfældte udviklingshæmmede – vejledende standarder*. Her ved 60 videnspersoner fra de amtslige bo- og beskæftigelsestilbud, socialforvaltninger, samråd og oligofreniklinikker samt fra statsadvokaturen og Rigsadvokaten har på arbejdsseminarer leveret input til denne pjece. Den omhandler standarder for de væsentligste dele af arbejdet med sigtede og domfældte udviklingshæmmede:

- Varetægtssurrogat
- Samrådsfunktionerne
- Det kriminalpræventive tilsyn
- Modtagelse
- Behandlingsarbejdet
- Udslusning
- Samarbejdet mellem bo- og beskæftigelsestilbuddene og de pårørende
- Samarbejdet mellem de sociale myndigheder og retsinstanserne

I fire ud af fem rammeaftaler mellem regionerne og kommunerne henvises der til disse standarder i forbindelse med tilrettelæggelsen og organiseringen af samrådsopgaverne og det kriminalpræventive tilsyn.

Sekretariatet har endvidere skrevet et notat om en række dilemmaer på de områder, standarderne omhandler. De vil så vidt muligt blive søgt håndteret i 2007.

Landsdækkende undersøgelse

Danske Regioner og NDU har i forsommeren 2006 udsendt en stor landsdækkende spørge-ske-maundersøgelse for at kunne belyse udviklingen på området. De seneste tal stammer fra 2001 og blev behandlet i Amtsrådsforeningens *Statusrapport om amternes arbejde med udviklingshæmmede lovovertrædere* (maj 2003). Det har imidlertid som følge af forberedelserne af opgave- og strukturreformen knebet med at få data i hus. Sekretariatet forventer at kunne publicere en redegørelse i foråret 2007.

Projekt risikovurdering

En arbejdsgruppe bestående af ledere fra forskellige bo- og beskæftigelsestilbud har bistået sekretariatet med at skrive en ansøgning om 1,6 mio. kr. fra satspuljen for 2007, jf. bilag 2. Satspuljepartierne valgte at prioritere hovedparten af midlerne til børn- og ungeområdet. Der resterer dog en pulje til kvalitets- og vidensudvikling på handicapområdet. Til denne bliver der i begyndelsen af 2007 udsendt en vejledning, som ansøgere, herunder NDU, skal benytte.

Afrapportering

til statsadvokaterne

Sekretariatet og NDU's videns-team har indledt udviklingen af en fælles model for systematisk

dokumentation af det pædagogiske arbejde og effekten heraf. Modellen kan bruges af samrådene i forbindelse med afrapporteringen til statsadvokaterne, der kontrollerer foranstaltningerne. Modellen ventes klar i foråret 2007.

2.3. Fokus på gråzonefeltet mellem straffeloven og serviceloven

En lang række af ovenstående opgaver indeholder mere eller mindre eksplicit fokus på de forskellige gråzoneproblemer, som de to centrale love på området i forening skaber, fordi de på en lang række områder ikke rigtigt hænger sammen.

Overblik over love og regler

Sekretariatet har samlet alle relevante love, regler, cirkulærer og bekendtgørelser på hjemmesiden til brug for navnlig bo- og beskæftigelsestilbuddene. Listen ajourføres i takt med, at der kommer nye regler mv.

Enquete blandt statsadvokaterne

Sekretariatet har indledt arbejdet med at lave en enquete blandt statsadvokaterne for at høre om deres hidtidige erfaringer med ændringen af straffeloven i 2000, hvor der blev indført tidsbegrænsede straffe for primært ikke-personfarlig kriminalitet. Undersøgelsen skal munde ud i en artikel i *NDU-nyt*.

Lovfortolkninger

Sekretariatet og NDU's videns-team har indledt arbejdet med at beskrive cases og lave

fortolkninger af lovene ud fra typiske situationer. Det skal lægges på hjemmesiden til støtte for bo- og beskæftigelsestilbuddenes navigering i gråzonerne. Arbejdet ventes færdigt i foråret 2007.

Opfølgning på grænsefladerapporten fra 2003

Sekretariatet har jævnligt kontakt til Rigsadvokaten, Justitsministeriet, Socialministeriet og Danske Regioner for at henlede eller fastholde fokus på områ-

det. Det gælder også behovet for opfølgning på Rapport fra arbejdsgruppen om grænsefladen mellem kriminalforsorgen og social- og sundhedssektoren. Den blev udsendt i maj 2003 af Justitsministeriet, Socialministeriet m.fl., og oplister en række gråzoneproblemer.

Sekretariatet får også henvendelser om mange af disse problemstillinger fra andre aktører på handicapområdet.

Efteruddannelse for politifolk
Sekretariatet er i dialog med politiets video-afhørere, som sammen med Politiskolen forestår den løbende efteruddannelse af politifolk, der afhører særligt udsatte grupper. Det sker i håb om, at der kan oprettes et efteruddannelsesmodul om afhøring af udviklingshæmmede.

3. Lidt om sekretariatet

Sekretariatet består af to studentermedhjælpere, stud.scient.pol. Lise Udsen, og stud.mag. Anne Kamille Klausen og netværksko-

ordinator, cand.scient.pol. Lars Sandberg.

Sekretariatet har fået støtte

fra Vidensteamet vedrørende Psykisk Handicappede og Senhjerneskadede med Problemløsende Adfærd.

Bilag 1. Kommissorium for samrådenes vidensnetværk

Baggrund

Anklagemyndigheden indhenter udtalelser fra samrådene forud for afsigelsen af en dom i en sag, hvor den sigtede er eller formodes at være udviklingshæmmet og dermed omfattet af straffelovens § 16, og når der løbende i domsperioden skal tages stilling til, om dommen kan lempes, videreføres eller skærpes.

Disse udtalelser om sanktionsvalg mv. følges stort set altid. Det sker, fordi samrådene er sammensat på en måde, der gør det muligt at foretage en grundig vurdering af den sigtedes mentale og psykiske tilstand, herunder eventuelle karakterafvigende træk og afvigende seksuelle orienteringer, eventuelle misbrug af alkohol og stoffer,

sociale adfærd, personlige baggrund, evne til selverkendelse og -indsigt og mulige udviklingspotentiale.

Der er tale om en meget kompleks opgave, hvis løsning kræver en højt specialiseret viden på forskellige fagområder. En viden, retsinstanserne naturligvis ikke besidder og derfor er afhængig af for at kunne træffe

sagligt velbegrundede beslutninger, som tilgodeser hensynet til retssikkerheden. Samtidig er antallet af sager relativt lille, men dog i markant stigning: Fra ca. 185 dømte udviklingshæmmede på landsplan i 1998 til skønsmæssigt 320-350 i 2005. For at styrke det faglige miljø og udvekslingen af viden og erfaringer har amterne og Københavns Kommune i efteråret 2005 besluttet at etablere et landsdækkende vidensnetværk for medlemmerne af samrådene.

Knap 50 samrådsmedlemmer mødtes første gang 2. maj 2006 på Sølund i Skanderborg for at komme med input til et kommissorium for vidensnetværket.

Opgaver

NDU har udarbejdet standarder til kvalitetssikring af en lang række funktioner i arbejdet med og omkring sigtede og domfældte udviklingshæmmede. En af disse standarder omhandler samrådsfunktionerne, som i fraværet af nærmere retningslinier løses lidt forskelligt rundt omkring i amterne m.fl.

Disse standarder er ikke bindende, men har alene vejledende karakter. De bidrager især til at

sikre en mere ensartet måde at løse opgaverne på. Samrådenes vidensnetværk tager i forståelsen og definitionen af samrådsfunktionerne udgangspunkt i denne standard, jf. vedlagte.

I vidensnetværket vil samrådsmedlemmerne først og fremmest sigte mod at kvalitetssikre samrådsarbejdet så meget som muligt. Det vil bl.a. ske ved:

- at opsamle, udveksle og formidle specialviden og erfaringer
- at drøfte udbredelsen af en så ensartet praksis som mulig – med respekt for de helt særlige forhold, der kan gøre sig gældende i hver enkelt sag – for på den måde at skabe størst mulig retssikkerhed
- at drøfte og forestå iværksættelse af metodeudvikling og undersøgelser af relevante forhold for samrådsarbejdet i det omfang, der er mulighed herfor
- at drøfte, hvordan der kan skabes større opmærksomhed om samrådsfunktionerne og deres væsentlige betydning for retssikkerheden
- at tilstræbe, at vidensnetværket bliver hørt i principielle spørgsmål af relevans for samrådene

- at sætte fokus på gråzone-problematikker og dilemmaer og håndteringen heraf
- at skabe overblik over, hvilke form for indsats, de forskellige bo- og beskæftigelsestilbud rundt om i landet yder
- at samarbejde med NDU's videnssteam, med hvem vidensnetværket har flere snitflader

Vidensnetværket kan invitere særlige kompetencehavere til f.eks. at holde oplæg om bestemte temaer.

Mødefrekvens og -sted

Vidensnetværket skal mødes 1-2 gange om året – eller én gang til et døgnseminar – gerne et centralt placeret sted i landet.

Sekretariatsbetjening

NDU's sekretariat forestår betjeningen af netværket. Det drejer sig om mødeplanlægning, dagsordener, oplæg, notater, mødereferater o.l.

Bilag 2. Projektansøgning

Projektets titel

Udvikling af komplementære metoder til brug for det pædagogiske personales risikovurderinger af domfældte udviklingshæmmede m.fl.

Projektets målgruppe

Projektet retter sig mod en primær og en sekundær målgruppe.

Den primære målgruppe omfatter

- domfældte udviklingshæmmede

Den sekundære målgruppe omfatter

- udviklingshæmmede, der har fået deres dom ophævet, og som fortsat får støtte i socialt regi
- udviklingshæmmede, der begår kriminelle handlinger, men hvor der af forskellige grunde enten ikke rejses sag, eller hvor sigtelsen og anklagen fastholdes, uden at der falder dom
- udviklingshæmmede, som uden faste rammer og særlig pædagogisk støtte med relativ stor sandsynlighed ville begå kriminalitet, og som derfor er potentielt kriminalitetstruede

De domfældte udviklingshæmmede har oftest begået personfarlig kriminalitet: blufærdighedskrænkelser og samleje med mindreårige, brandstiftelse, mord, voldtægt, væbnede røverier og voldelige overfald.

Disse lovovertrædere er ikke egnede til almindelig straf. I stedet idømmes de i henhold til straffeloven foranstaltninger, som iværksættes af de sociale myndigheder. To ud af tre foranstaltninger handler om tilsyn med mulighed for administrativ anbringelse, som ofte må udnyttes, og resten er anbringelsesdomme. Hovedparten af dommene er tidsbestemte. En del af de domfældte har flere domme bag sig, om end recidivrisikoen generelt er lavere for udviklingshæmmede end for normaltbevagede.

Opgaven er at forhindre, at disse udviklingshæmmede begår ny kriminalitet – eller mindske risikoen for, at de gør det. For der vil som regel være en vis risiko. Det kræver en særlig indsats, hvor der bl.a. trækkes på specialfaglig viden om psykiatri, psykologi, sexologi, misbrug, pædagogik og strafferet.

Foranstaltningerne er indgribende for den enkelte udviklingshæmmede. Og foranstaltningerne er dyre – udgifterne udgør som regel ca. 1 mio. kr. om året og i flere tilfælde op til 2,5 mio. kr. om året.

NDU vurderer, at denne målgruppe har ændret sig i de sidste 5-8 år. Hvor der tidligere var tale om lettere til middelsvært udviklingshæmmede, omfatter målgruppen i dag også personer, som udviklingsmæssigt befinder sig tættere på normalområdet

– og som ofte meget klart relaterer sig hertil. Det kan medføre betydelig modvilje over for behandlingsarbejdet.

Individuelle problemer spiller meget ofte ind. Det kan være misbrug af alkohol og – i stigende grad – euforiserende stoffer, psykiske lidelser, karakterafvigende personlighedstræk, ekstrem fiksering på seksualitet, dobbelt- eller flerdiagnoser (f.eks. autistiske eller skizofrene tilstande, der viser sig ved social isolation, rigid adfærd, hallucinationer, vrangforestillinger og angstanfald) og belastende opvækstvilkår. Disse forhold øger hver for sig, og især når flere af dem optræder samtidig, risikoen for ny kriminalitet.

Herudover er der kommet flere helt unge – 15-18-årige – udviklingshæmmede lovovertrædere, til hvem der ikke findes sikrede og lukkede bo- og beskæftigelsestilbud.

Endelig vokser antallet af udviklingshæmmede lovovertrædere med anden etnisk baggrund end dansk – og antallet forventes at vokse yderligere fremover med komplikationer for behandlingsarbejdet til følge, da der på flere måder er tale om et kultursammenstød.

Størrelsen på projektets primære og sekundære målgruppe

NDU skønner, at der er ca. 320-350 domfældte udviklings-

hæmmede på landsplan i 2005. Danske Regioner og NDU er ved at kortlægge antallet i en landsdækkende undersøgelse, som afsluttes i 2006.

NDU skønner, at den sekundære målgruppe udgør mellem 850 og 1.050 personer.

I alt skønnes de to målgrupper således at udgøre mellem knap 1.200 og 1.400 personer.

Projektets formål

Det pædagogiske personale i bo- og beskæftigelsestilbud over hele landet har stort behov for at kunne anvende komplementære og velafprøvede metoder, så man med betydeligt større sikkerhed end i dag kan forudsige, hvor stor risikoen er for, at udviklingshæmmede begår (ny) kriminalitet. Det gælder til dagligt, hvor der skal tages stilling til, hvilke frihedsgrader den enkelte kan tildeles i hvilke situationer. Og det gælder, når der mindst én gang om året skal foretages en samlet risikovurdering af den domfældte som led i statsadvokatens undersøgelse af behovet for at opretholde eller ændre foranstaltningen.

Metoderne skal anvendes systematisk, kontinuerligt og i forbindelse med særlige episoder – og i øvrigt inden for de rammer, som gælder for arbejdet i socialt regi. Metoderne skal kunne identificere de faktorer, der har betydning for, om risikoen for især personfarlig kriminalitet øges eller mindskes. Derved kan det bedre sikres, at

indsatsen over for domfældte udviklingshæmmede og potentielt kriminalitetstruede udviklingshæmmede hele tiden er passende dimensioneret: hverken for indgribende eller for lidt indgribende, men lige netop sådan tilrettelagt, at risikoen for (ny) kriminalitet er så lille som overhovedet muligt. På den måde kan retssikkerheden og beskyttelsen af både samfundet og den udviklingshæmmede håndhæves bedst muligt.

Hvordan skal projektets resultater nås?

En projektkoordinator skal ansættes og sikre fremdriften i projektet, hvis resultater nås via:

- Kortlægning af pædagogernes nuværende arbejde med risikovurderinger
- Gennemgang af teori og forskning omkring anvendelse af metoder til risikovurdering
- Udvikling af komplementære metoder ud fra ovenstående kortlægning og gennemgang
- Pilotprojekter, der skal teste metodernes anvendelighed
- Færdigudvikling af metoderne
- Etablering af uddannelsesforløb for det pædagogiske personale

De centrale aktiviteter i projektet

Fase 1 og 2: Kortlægning af praksis mv.

- Kortlægning og skriftlig be-

skrivelse af den nuværende praksis ud fra interviews med alle bo- og beskæftigelsestilbud for domfældte m.fl.

- Gennemgang af teori og forskning, herunder interviews med relevante videnskavere
- Analyse og beskrivelse af behov for metoder

Fase 3 og 4: Udvikling og afprøvning af metoder

- Udvikling af 2-4 komplementære metoder til afprøvning i pilotprojekt
- Udvælgelse af 4-5 afdelinger til deltagelse i et pilotprojekt af knap 5 måneders varighed
- Skriftlig evaluering af pilotprojektet
- Færdig udvikling af de endelige metoder til risikovurdering

Fase 5: Formidling, uddannelse og forankring

- Projektkoordinatoren beskriver projektet, processen og valg af metoder samt holder oplæg herom
- Den indsamlede viden formidles via artikler i diverse fagblade, i et metodehæfte samt på en konference med deltagelse af relevante fagfolk på området
- Forankring og formidling sikres gennem et uddannelsesforløb, der tilrettelægges i samarbejde mellem projektkoordinatoren og sekretariatet, som i forvejen udbyder efteruddannelsesforløb

- Der udnævnes superbrugere i bo- og beskæftigelsestilbudene. De udgør et vidensnetværk, som løbende evaluerer og drøfter metodernes anvendelse med personalet på de enkelte tilbud
- Metoderne bruges systematisk og konsekvent i risikovurderingerne på alle relevante bo- og beskæftigelsestilbud i landet og forankres således i den daglige praksis
- Der foretages en ekstern evaluering af projektet og dets resultater efter 1-2 år

Placering og organisering

Projektets aktiviteter vil bl.a. foregå på landets forskellige bo- og beskæftigelsestilbud. Projektet forankres i NDU's sekretariat, Engtoften 5, Viby J.

Der ansættes en projektkoordinator med fagligt kendskab til området og de fornødne akademiske kompetencer til at forestå gennemførelsen af projektet.

Der nedsættes en styregruppe bestående af en embedsmand på chefniveau fra Region Midtjylland, to forstandere fra NDU's videnssteam, to afdelingsledere fra botilbuddene, en psykiater fra retspsykiatrien, en repræsentant for NDU's sekretariat og projektkoordinatoren. Der oprettes også en følgegruppe af videnshavere fra det sociale område, som løbende vil bistå projektkoordinatoren.

Hvilke resultater skal projektet opnå for, at det er en succes?

Projektets mål

- Udviklingen af komplementære metoder, der kan anvendes af det pædagogiske personale
- Mindre kriminalitet og øget retssikkerhed for både det omgivende samfund og målgruppen
- Større viden om vurdering af risiko

De risikovurderinger, det pædagogiske personale foretager, vil få et betydeligt kvalitetsløft. Med adgang til komplementære metoder vil den løbende vurdering af de faktorer, som har betydning for risikoen for (ny) kriminalitet, blive mere objektivt funderede og dermed mindre personafhængig og subjektiv.

Anvendelsen af metoderne vil forebygge kriminalitet og øge retssikkerheden for det omgivende samfund og for målgruppen. Foranstaltningerne vil derved hverken være for voldsomme eller for utilstrækkelige, men lige netop målrettet den enkelte, så denne får den rette støtte. Ingen bo- og beskæftigelsestilbud anvender standardiserede metoder til risikovurdering. Udviklingen af metoder til risikovurdering forudsætter

indsamling af den eksisterende viden på feltet, og anvendelsen af metoderne vil i sig selv være med til at stimulere og generere ny og nødvendig viden om risikovurdering.

Hvordan vil projektet måle, om målsætningerne er opfyldt?

Styregruppen og følgegruppen vil sikre, at projektet gennemføres inden for den afsatte tids- og budgetramme. Der vil blive specificeret milepæle undervejs, så projektets delmål og målsætninger nås.

Det vil overordnet sige, at målsætningerne er opfyldt, når

- Der fremlægges en metodisk fyldestgørende undersøgelse i rapportform, artikler mv.
- Der foreligger 2-4 komplementære metoder
- Der har været afviklet uddannelsesforløb for socialpædagogisk personale
- Metoderne anvendes af bo- og beskæftigelsestilbud for domfældte udviklingshæmmede m.fl.
- Metoderne har været i brug i nogen tid, er blevet eksternt evalueret og har vist de forventede positive resultater

Budgetforslag

Mio. kr.	2007	2008	2009	2010
Forslag	0,7	0,6	0,0	0,3

Indhold	
Forord	2
1. NDU's historie	3
2. Opgaver	3
3. Lidt om sekretariatet	7
Bilag 1. Kommissorium for samrådenes vidensnetværk	7
Bilag 2. Projektansøgning	9

Viden om domfældte udviklingshæmmede – en beretning om NDU i 2006

Det landsdækkende Netværk
vedrørende Domfældte Udviklings-
hæmmede (NDU)

Redaktion

Netværkskoordinator
Lars Sandberg (ansv.)
NDU@regionmidtjylland.dk
Engtoften 5
8260 Viby J.
21 72 91 97
Nyt telefonnummer vil blive oplyst
på www.ndu.dk

Januar 2007

Produktion og tryk

Zeuner Grafisk as

Oplag: 1.200

Eftertryk tilladt med kildeangivelse

Forside: Billede lavet af en beboer

